

אטרו חיל' דקב"ה היה מבית בתורה,
וברא את העולס. ותורה אמרה "בראשית
ברא אלhim" אין ראיית אל' תורה.
כמ"ד ד' קני ראשית דרכנו. פ"ר בראשית.—

מהਮאמר זהה נראה כי עקר הבריאה הייתה בשכיל הדתורה,
ולמענה נבראה תבל וטלאה. ואם נשים עין על דורות חלפו
ונש��יף בעין בוחנת על קורות ימי עולם הגוגעים לבני עמי או
הנסيون יורנו כיאמת בפי חיל' ודבריהם יעדמו לעולמי עד. — הן
התורה הייתה משענת התקווה לעדת יעקב בכל הצרות אשר
התנצלו עלנו ביום האופל והועם, בעת אשר צרו צעדיינו מלכת
ברחוב פן יצורדוינו אויבינו בנפש, התורה שתהזה הפנס
להAIR לפנינו הרך נלק למען לא נאבד בנזים. וкорא הדורות
מראש בחסדו העמיד לנו בכל דור אנשים העומדים לנו עמים
وروוחב לב נבון למו ותורתם וחכמתם עמדו לדם לנחל עדת ישורין
בימי עברה וזעם אשר ללא תורה ואמונה נבראו בארי, מה האירו
בתורתם בכוכבים בנגלל, אנשי מדע אלה דיו המלחים העומדים
בראש הספינה המטרפה ביסיזועף, ועבדו עבדותם לננה להנקל
למען לא ישטפה הימים הדוחנים בשצוף קאפס. ובמה נהנו אלה
אנשי שם את עדת ישורין ? ומה אחוי החבל למען לא ינתק ?
מאיין לקחו תרופה למחלהם האנושה ? האם בילדינו נבראים השפיקו
להעמיד הדת והאמונה על תליה ? האם חצבו בארות נשברות
לאמור שתו מבורות אלה ? הם מלחותיר ! גרויל עמנו רק בתורה
הקדושה אשר בה נתבשם העולם והעמידו הדת והאמונה על תלם,
בה מצאו חיית הלואם ! כי במה יכול להתענן עונג נפשי עם
ישראל המפוזר ומפוזר בכל ציוו תבל אם לא בדרישת חכמה
ודעת אשר מה קודש לה ? הגודלים האלה הרבינו תורה וקבעו
ישיבות בלימוד תלמידים יקרי הארץ, ובזה נתנו לבני הדעת
ענין לעונות בו, להעמיק ולהצליל שללם במים אדירים הוא מי
התלמוד בפלפולו העמוק והזך. ואת לבם משכו ברבורי אנדרה

תודה ויראת שמים. נור דיא תורה איזט דער אינציגגע שאען ואס אונז געליעבען איזט. זיא איזט אונזער נליך. אונזער ברכה. אונזער לעבען געוועין פאי יעהדר בי' הייט. – דאדורק איזק אין אונזער דורך איזט דער הייליגע צדיק, אונזער נאון רשבכ'ה טרן ווספ' שאול הלו' נאשינואהן אב'יך דק'יך לבוכ' והגלאל ציל מיט איין עהנלייבעס בי' אשפיעל נעקאממען. נעהמליך אום דיא תורה מחזיק צו זיין, דא ער ואה דאס דיא תורה בעוננותינו הרבים עהטעט צו נרונדע, ניעמאנד לערנט, נאך איינוענונג ווערדען דיא צויערן פאן בהמד' געשלאַסטען אין יוּצאָ ואַין באָ. זאָ קאָם ער מיט איינער גראַסטען ענערנייע, מיט זיינען גראַסטען גייסט אַסְמַט אַיִינָעַ נַעֲבָעַנְמַעַנְשׁ וּעְלָבָעַר גַּעֲנָאַנְטַ וּאוֹרְדַעַ. הַתוֹּרְנִי מֶה צְיִים יוֹדָא אַפְּפָעַרְמָאַן זְצַלָּ. אַנְגֵּן הָאָט גַּעֲנְרִינְדְּעַט אַיִינָעַ חַק אַנְשִׁי מַעַמֵּד אַונְד הָאָט בּוֹחַר גַּעֲוָעַזָּ צְעַהָן יוֹדָעַן מַופְּלִי תורה רְדָאִים וְשְׁלָמִים זָאַוְיאָ דִיא גְּמָרָא שְׁרִיבְטָא אַיִינָעַ גְּרָאַסְעַ שְׁמָאַדְטַ זְעַלְכָעַ קִינְעַ צְעַהָן. אַנְשִׁי מַעַמֵּד הָאָט אַיזְט זָאַוְיאָ אַיִינָעַ גַּעֲרָעְבָּנְעַט, דִּיעָזָע אַמְּ "זָאַלְעַזְעַן לְעַדְנִין מִטְּתָלִים אַונְד אַיְהָר אַלְיָסְקָאַמְעַן זָאַלְזָיְן מַהְמַתְנְדָבִים בְּעַמְּ 5 קְרִיְצָעַר בְּכָל שְׁבוּעַ אַונְד דָּעַר רְבָהָנוֹן זְצַלָּ הָאָט פֻּעְרָפָאַסְטַ שְׁמָאַטְוָעַן וּעְלָבָעַ אַוְיָף דָּעַם פְּרָאַקְטִישָׁעַן מַעְנְשָׁעַנְפְּרָאַשְׁטָאנְד בָּאוּרְעַן (הִיסְט גַּעֲנְרִינְדְּעַט). אַונְטָעַר דִּיעָזָע שְׁמָאַטְוָעַן זָינְד דָּא תְּקִנְתָּהָמִתִּים גַּעַטְמַתְשִׁנְיוֹת אַיִינָעַ גַּאנְץ יַאֲהָר אַונְד תְּפָלַת קְדִישָׁ פֻּעְרִיבְטָעַן וּעַן עַס שְׁרָעַט זָיךְ אַיִינָעַ נְפָטָר רְלָ. אַלְזָא טְהִיעָרָעַ לְעֹזָר ! וּעְלָבָעַר מַעְנְשָׁ זָוָס גַּלְוִיְבָט אַן דִיא אַונְשָׁטָעַרְבְּלִיכְיַט דָעַר זְעַלְלָעַ : וּוֹיְרָד נִיכְטָ אַגְּנָעַן דָּאָס דִיא חְבָרָה נָוָט אַיזְט ? וּעְלָבָעַר מַעְנְשָׁ גַּלְוִיְבָט נִיכְטָ דָאָס דִיא תורה רַעַטָּעַט אַונְד שְׁוֹטָצָט דִיא נְשָׁמָה נָאַך דָעַם טָאָדָע ? אַונְד אַיזְט מַלְמָד זְכוֹת עַל הַגְּפַשׁ אַחֲרִי עַלוֹתָה לְשָׁמִים. וְהַתְּבָרוֹהָזָהָת אַיזְט גַּעֲנְרִינְדְּעַט נָוָר אַוְיָף תורה אַונְד תְּפָלָה. דִיא אַמְּ "אַמְּ לְעַדְרָעַן דָעַן נְאַנְצָעַן טָאָן אַיִן בְּהַמְּדָר פִּיר זַיךְ זָוָס וּוֹיְאָ אַוְיָיךְ מִטְּ תַּלְמִידִים אַונְד פִּיר דִיא פֻּעְרָשְׁטָאַרְבָּעָגָעָן לְעַדְנִט מָאָן מְשִׁנְיוֹת. אַונְד פֻּעְרִיבְטָעַן דָאָס קְרִישָׁ נְעַבְעָתָה. טְהִיעָרָעַ לְעֹזָר ! בָּעַיְ צְרָאַכְטָעַט דָעַם טְהִיעָרַן צְוֹעַק מְחַבּוֹרָה הַקְּרוּשָׁה אַונְד דָעַם

דאמ ער אללעם נעהנט האט זאנאר . שיחת דקלים' (ד"ה פפלאנצען לעהרעע) ער האט מיט הונדרטע פאן תלמידים גער לערנט נمرا ובריתות המסורים בעל פה מאיש לאיש, זא דאבען זיך דיא ישיבות געפיהרט בייז סוף ימי התנאים, אוקט "רב" וואר אין תנא. אונד איס אנטאגן אללער אמרואים האט אין בבל תופש געווועזן איינע נראססע ישיבה מיט טוייענדע פאן תלמידים זא האט זיך דיעיעד עפפנטליך לימוד מיט תלמודים פארטנער פפלאנצט בייז צור אונזערעד געגענדאציאן (ד"ה דורו) אונד זואס וואר איינגעטליך דיא אבוייכט דיעזער הייליגען תנאים אונד אמרואים אונד נאונים ורבנים זיא זאללען עפפנטליך לערין מיט טוייענדע פאן תלמידים? ווארום אונד פיר זואס? — וואר עס חיז אינגענטץ? — נײַן! איהרע אבוייכט וואר איינצופלאטען לעדת ישראל דיא רײַנע אמונה אין הש'ת זואס מאן קאן אין דערט ניכט קאממען צו דער אמונה אהנע דער הייליגע תורה, דען צו צייט דעם חורבנס אונד אחר החורבן זינד נראסע וועללען (ד"ה חפאליות פאן ים) פאראיבעגענאנגען אויף דעם כאפע פאן יישדאל (ד"ה נראססע צרות) זא פירכטען אונזערעד הייליגע געלעהרטען, פיעללייכט ווערדען זיך דיא יודען חיז איסטישען צוישען דיא פעלקער אונד ווערדען פערגעטסען אידר טהייערן שטאמ אונד איהר טהייערן שאין דאס מינט מאן דיא אמונה, דאדורך זינד זיא מיט אדלארסשוינגען געפלאנען צו געהמען דיא תורה צום שנור, מיט אידר דיא אמונה פעטצישטעלען, דאדורך וואר עס מיט נראסטען אויפוואנד מיט נראסער פיערליךיט אום אנצואיפערן דיא בעטרייעבטע געמייחער זיא זאללען זיך בעט האלטען אין דער תורה זואס זיא אוקט צו אמונה בריננט.

זיך הייר אויף דעם אלטען "בית עלמיין" (ד"ה דאס אלטען הייליגע ארט) זיעהת מאן דיא אויפשריפטען לעיסט זיעהת מאן דאס איזט, אונד ווען מאן דיא אויפשריפטען מצבות זואס אידר אלטען שעטצבר אוינט, זיעהת מאן דיא אויפשריפטען ליעסט זיעהת מאן דאס אין לUMBURG, ראשי מתיבותות, זוארין אלס רבנים, אונד זואס הייסט ראשי מתיבותות? "ראשי ישיבות" זואס האבין געלערנט בפטו מדרשים מיט תלמודים, האבין געלערנט דיא יונגע קידער

וַיַּדְעֵר שָׁמֶשׁ אִיזֶׁ פֻּרְפְּלִיכְטְּעֵט נַאֲקָ מְעַנְּלִיכְקִיט אַיְעַדְעַן מְודִיעַ
זַיְן אַיְן מְכָרְיוֹ זַיְן אַיְן בִּיהְמָד אַיְן אַיְינְעַר מְאַנְשֵׁי הַחַבּוֹרָה וְעַט
חַלְילָה נְעַדְרַ וְוּרְעַן, אַיְן דִּיאַ צַעַהַן אַנְשֵׁי מַעַמְדַ מְזַוְּן דַעַם נְעַדְרַ עַד
מִקְומָן מְנוּחָתָן מְלוֹה זַיְן אַיְן דַעַר שְׁבָעָה:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה מְאַן אִיזֶׁ פֻּרְפְּלִיכְטְּעֵט צַו נְעַבְּן פִּינְעַף נִקְ
וּעַכְעַנְטְּלִיךְ אַיְן מְעוֹת קְדִימָה נַאֲקָ מְעַנְּלִיכְקִיט וְכָל הַמּוֹסִיף
יְשַׁפְּעַיו לְוַיְשַׁפְּעַ בְּרַכּוֹת מִן הַשָּׁמִים.

וְיַט מִיט אַיְנוּוֹלְלִינְעַן דַעַר גְּבָאִים אַונְדַ מְמוֹנִים קַעַן מַעַן דָאַם
מְעוֹת קְדִימָה אַיְנְצָעַלְוַיְוּעַ עַרְלָעַנְעַן, עַם דָאַרְפַ אַבְעַר נִכְטַ
לְעַנְעַר דְוּרְעַן אַלְמַ אַיְן יָאַדְרַ פָאַן דַעַר אַיְפְנָהַתְמַעַן:
בְּאַיְין יְעַדְרַ מַוְעַבְּן נְעַבְּן בְּשַׁלְשָׁה רְגָלִים מְעוֹת רְגָלַ נִישְׁטַ וְוַיְנְעַרְ
פָאַן צַעַהַן נִקְ וְכָל הַמּוֹסִיף יוֹסִיף לְוַיְשַׁפְּעַ בְּכָוֹת הַתּוֹרָה וְלוֹמְדָה
וְתוֹמְכָה:

כְּאַוִיַּף אַיְסְפָּאַרְדָּעָרְגָּן מַן אַדְמוֹרַ הַרְבָּ אַבְרָקַ אַיְן נִינְגָּנְעַן
אַיְין אַיְסְטָרָגַן צַוְאַלְעַ נְבָאִים פָאַן אַיְעַדְרַ חַבְרָה אוֹ אַיְעַדְרַ
חַבְרָה זָאַל אַיְנָעַן יְהָדְלִיבָעַן בִּיְמָרָגַן נְעַבְּן צַוְעַדְהַלְטָעַן
דַעַר חַבְרָה:

כְּבָ אַזְקַ וְאַל אַיְן יְעַדְרַ שִׁירְלַ אַיְן בִּיאַ אַיְן יְעַדְעַן מַנְיַן בְּיַזְמַן
קְהִתָּ אַיְין פִּישְׁקָעַ נְעַזְמָעַלְטַ וְוּרְדָעַן פִּידַ דִיאַ חַבְרָה:
כְּגַ סְפָרִים וְוּרְדָעַן פִּין אַיְעַדְעַן בְּתְשִׁוָּאת חַן אַנְעַנְעַמְעַן אַיְן עַם
שְׁטִיטַשׁ פְּרִיאַא זַיְן נְאַמְעַן אַוִיַּף צַוְ שְׁרִיבָעַן אַוִיַּף דִיאַ סְפָרִים
כְּדִי לְהַפְּרוֹרַ לְטוֹבָה:

כְּדַ אַיְן יְעַדְעַס יָאַדְרַ בְּחוּהַמְ פְּסַח וְוּעַט זַיְן אַיְנְעַר נְעַנְעַרְאַלְ
פְּעַרְזָאַמְלָוְגַן צַוְ וְעַהַן דִיאַ חַשְׁבָוֹנָות צַוְ וְוּהַלְיַן נְבָאִים אַונְדַ
צַוְ בְּעַרְאַתְהָעַן לְטוֹבָת הַחַבּוֹרָה:

כְּהַ אַזְקַ פְּרַעְמָדַע הַאֲבָעַן דָאַס רַעַכְטַ אַיְן דַעַר חַבְרָה אַיְסְפָּעַן
נְאַמְעַן צַוְ וְוּרְדָעַן:

כְּוֹ אַיְנְעַר וְיַרְדַ אַיְן פְּאַלְעַם יָאַהְרַ נִכְטַ צַאַהְלָעַן מְעוֹת שְׁבָעַ
וְיַרְדַ עַר אַיְסְגָעַשְׁלָאַסְסָעַן פָאַן דַעַר חַבְרָה אַיְן הַאַט דְאַנְזַ

קִיְינְעַן אַנְשְׁפְּרָוָקְ:

כְּוֹ דִיְעַזְמַ אַיְן בְּעַשְׁלָאַסְסָעַן בְּהַסְכָמַת אַדְמוֹרַ הַגָּנוֹן אַבְדָקַ
אַונְד אַיְנוּוֹלְגָּנְגַן דַעַר נְבָאִים אַונְד מְמוֹנִים:

יַן בַּד הַמְמֻנוּים וְהַגְּבָאִים הַרְשָׁוֹת לְקַבֵּל כָּל אִישׁ וְאֶשְׁתָה לְמַחְבָּה
הַקּוֹדֶשׁ גַּנְדַ הַתְּחִיבָות מְעוֹת שְׁבָעַ לֹא פְחָות מְחַמְשָׁה צַ'ל עַיְוַיְ
וְמְעוֹת קְדִימָה כְּפִי נְדַבַּת לְבָוֹ:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים לְדַדְחָוִבַּ זַמְן נְתַונְתָ מְעוֹת קְדִימָה
עַד בְּלֹת שְׁנָה מְעַת שְׁנָכְתָב בְּפָנָכָ:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְעַת קְדִימָה כְּאַלְתָת לֹא פְחָות מְעַשְׂרָה
צַ'ל וְכָל הַמּוֹסִיף יוֹסִיף לוֹ מִן הַשָּׁמִים:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְעַת קְדִימָה כְּבָל מַנְיַן וְמַנְיַן
כְּפִי נְדַבַּת לְבָוֹ, וְעַל הַמְמֻנוּם לְהַשְׁתְּדַל לְחַלְקָ תִּבְוֹת
(פִּישְׁקָעַם) בְּכָל מַנְיַן וּבְכָבְנַ:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְכָל הַבּוֹרָה וְמַנְיַן דְפָה לְכָבוֹב מְחַיְבִים בְּהַסְכָמַת
הַרְבָ הַגָּנוֹן אַבְדָק לְתַת מְעוֹת לְהַחְבָּרָה כְּפִי שִׁיטְפְשָׁרוּ עַם
הַגְּבָאִים דְחַבְרָתֵינוּ חָוק שָׁנָה וְשָׁנָה לְהַחְזִיק הַחַבּוֹרָה אַנְשֵׁי מְעַמְדַ:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְכָל אַוְאַלְתָת בְּמַתְנָה סְפָרִי קוֹדֶשׁ לְהַחְבָּרָה
וְלַרְשָׂוּ שָׁמוּ עַלְיָהוּ לְהַכְּרוּ לְטוֹבָה:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְכָל שְׁנָה וְשָׁנָה יְתָרָה
לְפָנֵי כָאֹרְאַ חַשְׁבָן צְדָקָה מְהַחְבָּנָסּוּת וְהַזְּכָאות וַיְתַבְּרָרַנוּ נְבָאִים
וּמְמֻנוּם מְחַרְשָׁן עַל פִּי כָּלְפִי אוֹ רַוב דִּיעָוָת.

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְתַת כְּסָף מְעוֹת שְׁבָעַ שָׁנָה
פְּתִימָה אוֹ לֹא יִמְלָא הַחְוּבָתָה הַמּוֹטָלִים עַלְיוֹ, אוֹ יִעֲשֶׂה חִזְזָקָה
דְבָר לְהַרִיסָה הַחַבּוֹרָה וְהַפְּסִידָה יְהִי נְבָדֵל מְהַחְבָּרָה וְאַיְן לְזַחַעַדְרַ חַבְרָה בְּפָמָ:

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְכָל כְּבָל אַוְגְּבָאִים אַוְגְּבָאִים
חַבְרָה בְּחַבְרָתֵינוּ אַזְקַבְּרָה יְמָנוּ תַת כְּסָף רַוב הַמְמֻנוּם.

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְכָל שְׁנָה וְשָׁנָה תְּהִוָה אַסְפִּיה
נְכָאִים חַדְשִׁים, וְעַת כְּבָעַד לְהַאֲסִיפָה הַוָּא הַוָּהָמְ פְּסַח בְּהַטְמַד
הַגְּדוֹלָה דְחַוְלָל לְכָבוֹב.

וְזַחַעַדְרַ חַבְרָה אַוְגְּבָאִים מְכָל כְּבָל אַדְמוֹרַ הַגָּנוֹן אַבְרָקַ וְהַסְכָמַת
הַגְּבָאִים הַמְמֻנוּם וְאַיְן לְהַסְּפִיף עַלְיָהוּ אַזְקַבְּרָה
בְּהַסְכָמַת רַוב אַנְשֵׁי הַחַבּוֹרָה.

המוחיקת האמונה ותפיה רוח חיים ותקוה בעצמות היבשות להחיותם באמונה בר' וטורתו; עוד מדורות ימי קדם מוסף בית שני עד דור לפני ומפני מכאן ישיבות בקביעות עם תלמידים ומוחבר בתלמוד דישובה גגדולה, מהתנא ר' יהונתן בן בכאי וישוב רב (הנקרא אבא ארוכא) ריש סדרא בפבל, וכל הרבנים והגאנונים עיר במעט לעת הזאת תפישו ישיבות באלפים תלמידים בבית חמדרש ומה ראו כבה אלה יסודי עולם לבוע ישיבתם בראש נלי' וברבבות תלמידים? מה היתה הסבה אשר הסבה אותם ללימוד בפומבי בקהל רעש נדול? האם למען נדל את שם על פני תבל עשו כבה? חיללה לחשוב על אנשים כאלה בזאת! ומי מטרתם היתה להיות מורים את העם לדעת את זה לטעת רוח אמונה טהורה ויראת שדי כי זה תבלית התורה בבללה, מזמין החורבן ועוד בעת נלים עברו על זה-פורה ישראל, בכל מדריך כף רגל יודי ישטמוו בעלי חיים אשר חי שחוות לשונם לאבד אותו מהתבל כל יזכור שמו בנים חז, וחשו נドיל ישראל פון יטמעו בני ישראל בנים ויאבדו דרך האמונה, לבן בנים עפו לקחת התורה הטהורה לאנך, ליישר חומת הדת. והי זה ברעש נדול עם אלפיים תלמידים לדלהיב הלבכות לכל יאבדו דרך האמת.— נס פה עיר לבוב רכתי עם נראה בחצר מות העתלית יומין את המיצבות אשר בלוי מזוקן העומדים כאבני נור עלי קברות הנאניס ורוכם פפלם יתוארו בשם "ראש מיתבות" אשר הרביצו תורה ברבים בכתי מדרשים, והשלכו הצמאים לדבר ד' מי התורה והדעת, כי רק התורה נחלת שפירה עליינו, היא מנת חלקנו בחים בה ברכה ואושר לכל דורשיה מימי קרם ועד היום הזה, לבן גם בדור הארץון כם האריה שבחבורה הוא אדומייר הנאן רשבב'ה מラン יוסף שאל הלוי נתאנואהן אב"ד דק'יך לבוב והגליל וצ"ל להזק עמודי התורה כי רפו בראותו כי התורה תתדרדר, ומתחמעטו והולכות, אפסו חוכשי בהמ"ד ועוד מעט שעיריו יהו סנורים באין לומדר מלמדר, התעוזר ברוח אמץ בלויות אדם ישר ותמים דרך טוח, יודא אפרטמאן ויל' ויסדו חבורה קדושה "אנשי מעמד" ובחרו עשרה אנשים מופלני תורה יראים ושלמים להיות יושבים בבחמדר כל היום למדוד עם תלמידים (והטעם למה עשרה?)

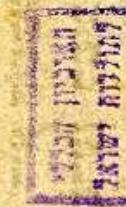
כ' לדעת הגمرا כל עיר שאין בה עשרה במלניין נדון פכפר, ותלנו יוד פסוקים נגד "וכו" ופסוקים יהי מוחנזדים בעם בכל שבעה חמישה קרי"צער ועשה הנאן הניל להחבורת חקים טובים ישרים לנאה בהם. ובתוכם תקנת החיים ורמותים - תקנת החיים' כמאמר חז"ל בירושלמי סוטה ור' רבי אחא בשם רבנן ברבי חייה למד ולימוד ושמר ועשה וכו' ירמיה בשם ר' חייה בר בא לא למד ולא לימוד ולא שמר ולא עשה והחומר וכו' דורי והכל בראוי וכו' ואין לך תקנת החיים יותר מזה מי שמחזיק תלמידי חכמים אשר שברנו נדול בעוז' ובעה'ב, - תקנת המתים" אשר למדו הרבנים המופלנים משניות ויתפללו תפלה כדיisch כל השנה עברו נשמת הנפטר ר'ל, וכי האיש אשר יאמין בהשارة נפשו אחריו הפרדה מהוניה לא יאמר לפעלא טבא אישר? מי לא יאמין כי התורה מנינו ומצילו ומלמדת זכות על הנפש בעת עלותה לשמים? האמן הנאן רביבנו נסים (רנוי מובאים בספר היסודות פס' תיר'ה) ואחריו הנאן הקדמון בעל "הגין הנפש" הנודע בשם ר' אברהם הייא הספרדי יהליטו כי אין לסמוק על התפלה והצركה הנעשים אחריו שב האדם לא רמתו, ככל זאת אמר בעל "הגין הנפש" (דף ל'ב) ועל יוש דבר אחד לרבי החקמים שהוא מלמד זכות על המלמד אותה והוא תלמוד תורה בעוז', היא מלמדת זכות על המלמד אותה בחיו גם אחריו מותו כל זמן שהוא מלמדת אחריו ע'ב'— נראה אףוא מדבריו אם תפלה לא מהני אבל התורה עברו נשמת הנפטר דבר נדול היא, והחיק "אנשי מעמד", כולה מיסודה על אדרני התורה, המופלנים אלה ילמדו כל היום עם תלמידים וגם אחר הנפטר הנפותרים לימדו, לבן כדאי והנון התכילת המכודשת מהחבורה, לתמוך אותה ולסעדיה, ומה גם לעשיות רצון המיסד א'שר היה הנאן הניל, הוא יסיד אגונתה פה עירנו, הוא הפיה רוח חיים בקרבה, וכל איש אשר לו לב נבון יחזק עמודי החבורה בכל ירופפו ובכל יהובל מעשי היוצר חז'ו.— ונחוור לעניין התפלה אחר הנפטר אשר הנאניס המוחזרים שדו נרנא בעניין התפלה, באמרים כי התפלה לא מהני אחר הפרדת הנשמה מהנפש, הנאניס האלה הציעו דעתם בזה בחרלט, ולא שמו עין בה וכיה לראות מה דבריו רועל על כוה ומה דעתם? (במחילה מכבודם) כי מלבד

ד' אם אבשלום איזט פעדראגענט וארדען אונד דער פעלדהער
וואוב האט איהם מיט זיין שעועדר דאורכשניטטען. דוד המלך
עליז השלום האט זיך ועהר מצער גיוועזין אונד האט זעהר
געוווינט אונד לאמעניטרט איבער זיין זאהן אבשלום אונד יאמ-
טערטע מיט דייעזע וארטע טמיין קינד אבשלום ! אבשלום טיין
קינד,^ו זא האט ער זיעבען מהאל גיעיאנט אונד האט מתפלל
גיוועזין, זא זאנט דיא נمرا דאס ער מיט דייעזע זיעבען מאל האט
אבשלום מעלה ניעזען פין דיא זיעבען בראנד קאממערן פאן
נידאגן, אונד מיט דעם אכטען מהאל שרייען אבשלום בניי האט ער
אייזם געבראכט צי עולס הבא. זאנעט וועלבסט ליעזר ! איין קינד
זואס האט זא מורד ניעזען איין זיין אייגנען פאטער האט זא
זוייזט געווירקט דיא תפלה. דאס אבשלום איזט געוווארדען איין בן
עווה'ב אונד דייעזע חבורה קדושה איזט גענירנדעת אויף תורה איין
תפלת. זא גלויבען זויר איזט קיין מענש וועלכער מענש זויר ניכט
מיטגלייד זיין צי דייעזר חבורה. וועלכער מענש זויר ניכט
אנגען איך וערדע זיין איין מיטגלייד צו אללען גאנטטעספירכטניין ?
ברטרט מיט זא איינע קלינע נדבה^ט קרייצער איינע וואכע, זאלכע
צעהן יודען לומדים צו אונטערשטיטצען, דיא הייליגע .חכמים'
אנגען. עם שטעהט אין דיא תורה דאס מאן זאלל דיא שברי לוחות
יעבעין אין ארון (ר' דיא צערבראכען לוחות וואס משה רבינו
ערבראכען האט) זואי. אפלו מען זעהט דאס מופלני תורה
ענין ארים, צערבראכען, (נייערניעבעיגט) זאלל מאן זיא מכבד זיין,
ויל דיא תורה איזט בייא איהגען אין וויעדר שטעהט מאן זאלל
טאכען אין אלדיינע צערבראכען אויף דעם ארון ווארכו ? וויל דיא תורה
לענט אין דעם ארון, מהיעירע ליעזר ! מאכעט אויך איין ציעדרע
ג' דער תורה או. טרעטט צאהלדייך צי דער חבורה. זיטט מיטגלייע-
ער להחבורה אאנשי טעמד דען דיא נדבה איזט ועהר קלריין נור^ט
קוריצער יעדו וואכע, דאס זינד דיא דרייא זילען וואס דיא וועלט
וותפלת "זדרקה", דען דאס זינד דיא דרייא זילען וואס דיא וועלט
שטעהט אויך זיא. זא האט אויך אונזער רב הנאון רשכבה מוה
גבוי הורש אוננסטיין אב"ד דקלתינו ד' ייחיו עד בית הגנואל
האר אפער יארהע איין איינעם שרייבען אין דער געמיינע דעם.

גרינדרער דער חבורה וועלכער וואר מון הנאן רשביה מוה
מהויז יוסף שאל דלוּי נאטניאהן צעל אונטערשטיטזט דיא
חבורה דאמיט זיא פעטשטעט אונד עקמיסטידען קאנן
דאומיט דיא לעוזר זעהן יאלען וויא נראס אונד געשעט
אייזט ביא דער הייליגער גمرا דאם תפלה טוון פיר דעם נפטר
זא ברינגען וויר אייניע שטעלען פאן דער גمرا ואס דיא גمرا
דאיבער שפֿריכט דער "מנורת המאור" ברינגען איין מעשה פאן
דער מסכת בלה עס וואר איין מעניש וועלכער נראסע זינדען
געהאפט האט במעט האט ער אליע עכירות שבתורה עובר
נוועזין האט ער געלאסען איין קינד נאך זיינעם טאדע וועלכער
ニיכט קאנטער ניכט אמאהל דאויען דיא נשמה האט קיין מנוחה
געהאפט אונד ואנדערט פאן ארט צו ארט ענדליך האט בע-
געגעט דעם רישׁ^{*} דער תנא "רבִּי עקְבָּא" אונד זאנט צו אידם
נאך האסט דו קיין מנוחה ניכט ? זאנט ער נין "רבִּי" אונד ווינט
זיער פראנט איהם דער תנא ר' האסט איין קיד ? זאנט ער יא.
אבער ער קאן ניכט אמאهل דאויען דער תנא געדט וועג אונד נימטט
דייך צו דינער מנוחה ברינגען דער תנא געדט וועג אונד נימטט
דאם קינד (פאן דעם רישׁ) אונד לערט איהם זאנען אין שייחל
ברכו את ד' המבורך אונד דער רישׁ וועלכער וא פיעלע יהדרע
געואנדרט האט אונד האט קיין מנוחה בעקאממען קענען העט
יעצט וויא זיין קינד האט מתפלל געוועזין פיר זיין פאטער אייזט
ער געקאממען למנוחתו הנבונה שליעסן וויר אין דער גمرا סוטה (רפ"ע)
גראפסען תועלט דיא תפלה אייזט נאך דעם אבלעבען דעם
מענישען. – ווייעדר געפינז וויר אין דער גمرا סוטה (רפ"ע)
ויא עס אייזט פארהשית דיא תפלה חשוב ווען מאן נאך דעם טאדע
בעטיט פיר דיא נשמה אבשלום (דעם הייליגען דוד הפלקס ואהן) האט אין
דעם פאטער דור המלך מורד געוועזין אונד האט ביא איהם דיא
מלוכה אבעהמיין וואלאלען אונד אבשלום האט עס ווא וויט נע-
בראכט דאם דער הייליגער דור האט מיססען איין וואנדע-
ער ווערדען אויסער ירושלים ענדליך האט השית געפינדער

***) זעלכטש פערשטענדליך נאך דעם טאדע.**

Das Buch
der
Bibliothek der
U.S. Gewerbe Berlin

הספר הנודע מאנרכות מאוחרות. ממה שהציג ר' פושע אחד זמן רב אחרי מותו עי' שליטוד את בנו לאמור בכתבים ברבו את ר' המבורך (עיין מנורת המאור גר א' כלל א' ריש ח'ב) מה שטמבייא ממסכתא כליה פ' ר' יהודה (שאינו לפניו) וממדרש תנחותם פרשנת נח (שאינו ג'ב לפניו) הנה נמצוא בתלמוד ירושלמי ובכלי ומדרשים קדומים מבאים ממש ההפך מדעתם של שני הגאנונים דהם, ויל הירושלמי (פ' חלק סוף ה') "עדת קרח אין להם חלק לעוז'ב" ואין רואה לעתיד לבוא, מ"ט ותיכס עליהם הארץ בעוז'ז ויאבדו מותוק הקהיל רעל, תנוי ריב"ב אומר טמשמע שנאמר תעיתו כישה אובד וכו' מי התפלל עליהם? ר' שמואל ב' נחמן אמר משה התפלל עליהם יחי ראובן ואל ימות. ריב"ל אמר חנה נתפללה עליהם וכך היה עדתו של קרח שוקעת ויורדת עד שעמדו חנה ונתפללה עליהם ואמירה ד' מימות ומהיה מורייד שאול ויעל ע"ב. ויותר הררוש על תפלה חנה بعد עדת קרח בעת מלאה את שמואל בנה והביאתו בית ר' כי שמואל מורה קרח (ר' חי' ז' ו'ז') ומאמר זה נמצוא ניב במר' (ב' פ'ח) בשם רבנן, ועוד בבבלי (סופה ע' ז'ב) ויזעק המליך קול נדול בני אבשלום! אבשלום בני! דני תמניא בני למה? שבעה דאסקיה משכעה מרורי ניחנס" ואידך, איבא דאמרו כי דאייתה לעלמא דאי ע"ב. ועכ"פ כל איש יראה כי חיל לא בסתר דברו ולא אחד כי אם כמה מהם שחתפהה תפעל פעולתה הטובה עבור הנפשות. ויסורי החבורה הקרויה "אנשי מעמיד" על התורה ונוגם על התפללה נסודה. ואיה אפוא האיש אשר לא יהי חבר להחבורת הלו אשר נס דנהה "תורה ותפללה"? מי הוא הגבר אשר יאמר לא אתן מכסי ליראי ד' ולהושבי שמו? מי הוא וזה אשר לא ינהג כבוד בעניהם מהוננים. מה האנשי טעם העומדים על משטרת משטרת הקורש? להענין להם במתן הלא מצער הוא רם חמשה קרייצער בכל שבוע), ומה מתכו

דברי חז"ל (גמ"ר ז' קרא) "ושמתם בארון" אף שאתה רואה את בני תורה עניים ומדולדלים هو נהג בם כבוד שחתורה נתונה לתוכן, כתוב ויעש לו זר והב סביב". למה? לפי שהונח שם התורה. — קוראים יקרים! עשו זר והב לומדי התורה בנדבת ידכם בכל שבוע. פבדו מכירתי אורייתא, באו שעריך החבורה הקדושה כי בשלומה לכם שלום. — ומה מאד תניל נפש הצדיק הנanon מREN יוסף שאל הלו זל אב"ד דקהלתינו ממון כדשא בראותה כי מעשי ידיו נברו בארץ והחבורת תעמוד על עמדת בעת נוהה מבטן התורה. וטמרותים תלמיין על כל חבירי החבורה שיתברכו ממון הברכות במאמר חז"ל ושפטו ורעד בעפר הארץ מה עפר הארץ אינה מתרבכות אלא בטיט. אף ישראל אין מתברכין אלא בוכות התורה שנמשלה למים. ובוכות אשר תחוקן את לומדי התורה והקב"ה מעלה עליהם כל קימתם ולמדתם במאמר חז"ל שמח ובלן בצעאתך וכו' ומתברכו בברכת התורה המשולשת מעתה ועד עולם. —

דני המדרים למטען האמת והצורך הגנאים רח'ק

אנשי מ"ה.

לבוב ים י' פנה ליסרו נתן תתן שנה תרמו לפ"ק.

ועוד זאת לדעת קוראים יקרים כי נס עתה יעמוד בראש החבורה (אלס פרעוזידענט) אדרומיר הנanon רשכבה איש המורים מעם דגול מרכבה מREN צבי הירש אורנשטיין נ"ר אב"ד דקהלתינו, וזה כבר יצא מלפניו דבר לעדרת עיר לבובanganות נחמרה הנפשה זה שנים. וגם מREN הנanon יחיה ד' ידבר על לב עדתינו לכל יתישטו מליקות הבעל. בהחבורת הלו כי החבורה תעמוד

חזרקה, אך לקיים המקרה "לא חטאנו לבך" זה חמיי כלב כי מי יודיע מה גלב הנינין? אויל רע עליי המעשה אשר עשה אם לא יתן בסבר פנוי יפות? ואם לא נראה אותן שמה בעיה עיניך מכספו לאחוי האבון זה האות כי רע בגבוי בתוכנו לו בארם אשר יעשה מעשה בהנאה מאימת הבעל הבית הרוחק, לא כן בשןונו ביען יפה ובשמה ובשבב לבב אז נקראת הצדקה עבורה כמו שאמר הכתוב ולעבדו בכל לבבם, ועל עבדות הצדקה כוותה תפול שם עבורה כאשר כנה חנבייא אותה בשם "עובדות הצדקה" ע"ב. תבין וברזוי הקושיש בשינוי קשyon. נראה אפוא כי הצדקה כתפלה החשב ובזכות הצדקה אשר תנתנו בכל שביעו חנוו לשולשה דברים "תורה" "צדקה" (ו' צדקה) "גומילות חרסים" כי חנבלו חסר עם תלמידי חכמים ותכלו פרוחיהם בעולם הזה והקزن קימת לעולם הבא.

* בשל"ה הקדוש בהקדמת בן הנanon המכבר "בעמוד העבודה" על פסוק וח' מעשה הצדקה שלום, ובעורות הצדקה השתק ובטח עד עולם (ישעה ס' ל'ב) והanon הנ"ל" הקשה בכל חרץ מצח לא מצינו שנקראת עבודה זולת הקרבנות והפללה שאמרו חז"ל לעבדו בכל לבבם שנקראת עבודה שבבל זו הפללה, והחנה משמעו ים הצדקה נקראת עבורה בפי הנביא, כאמור "עובדות הצדקה" וכו', ע' אנו מוכרים לומר כי הצדקה אשר עשה האדם בפועל כפיו במה שיתן מירו ליד העני אשר באמת תפול שם מעשה על פעולה כזאת חנבה בפי הנביא אלהו בשם "מעשה

בערגים געשראַבען, דאמ מאן זאלל אונטערשטיטצען דיא תולדו,
דען דיא תורה איזט איינע זילע וועלכע דיא וועלט אוף איהר
שטעהט אינד אויך יעצט שטעהט הרב הנאן הניל אָן דער
שפיטצע דער חבורה אלס פֿרְעֹזִידּעַנְתּ, זא הערט זיינע ווארטע
וואם ער שרייעב, אינד ואבאלד איהר ווערדעט הערין זא ווירד
אייך השית געבן ברכה והצלחה, אין קינדרער תלמודי חכמים
אין קיין שלעכטעם ווירד קאממען אין אייערעו וואהנונגנען אָך טוב
וחסיד כל הימים.

דאמ זינד דיא ווארטע דער נבאים מהחבורה

אָנְשֵׁי מַעֲמָד
וועלכע שפֿרְעֹכְעַן למען האמת והצדקה,

לבוב יומן ו' פֿנְחָם לסדר גאנַן חנן להם' שנה חוטמי לי'ק.

המייסדה עיי אודומוי'ר הרוב הגאון רשבכ'ה

מוחורי יוסף שאול הלווי נאתאנואהון זיל

אברדאַק לבוב והגליל :

זה השם ממקום גרוילים יהלך כי בזמנ שבחמ"ק הי' קים זענין
בעה הקרבת קרבן התמיד אשר הגנן על כל ישראל נישטאָן
אנשי מעמד, כי שלוחו של אלס במוות, ועתה בעוה בשחרוב בהמ"ק
תורה ועכוזה מגנת על ישראל בטוקום קרבן לבן האבן מיד מתן
נוויעין עם זאלין זצין אין בחמ"ד אנשי מעמד על התורה ועל
העבודה זיא זאלאַין מתפלל זין בעד ישראל ובוכות החוריה
ולומדייה יבא גואל זיך בעב אמן:

10668

Ansche Mamad

Druck von Ch. Rohatyn, Lemberg
1886.

הארצון הכללי
תמלגות ישראל

תקנות
מהחכורה קרושה

אָנְשֵׁי מַעֲמָד

הט依סדה עיי אַרְוֹמוּרִי הַרְבָּה הַגָּנוֹן רִישְׁכְּבָה

מוחורי יוסף שאול הלוי נאתאנואהן ווי

אבד"ק לבוב והגליל :

זה השם מתקום גודולים יהלך כי בזמנ שבחמ"ק היה קים זענן בעת הקרכבת קרבן התמיד אשר הגין על כל ישראל נישטאנין אנשי פעם, כי שלוחו של אדם כמותה ועתה בע"ה בשחרוב בחמ"ק תורה ועובדת מגנה על ישראל במקומות קרבן לנו האבן מיר מתקמן ניוועזין עס זאלין זיצין אין בהמ"ד אנשי מעמד על התורה ועל העבודה זיא זאלילין מתפלל זיין بعد ישראל ובוכות התורה ולומדרה יבא גואל צדק ב"ב אמן:

10668
Dieses Buch gehört
der Bibliothek der
Jüd. Gemeinde Berlin

Ansche Mamad

Druck von Ch. Rohatyn Lemberg.
1866.

PL/598
TD - 349

PL 5623

35

הארצון הכללי
תמלגות ישראל

PL/598
TD - 349

על אחד מהעומדים אשר העולם עומר עליהם הוא עמוד התורה
לכן אנחנו בתקותינו כי תציתנו למלין דרכנן והשומע יתברך
בברכת המלך מאן מלכא רבנן.

דברי הנבאים דח'ן

א נ ש י מ ע מ ד

לכוב יומ ו פנחים לסדר נתן תתן להם שנה חרוץ לפ"ק

לפצע תדע קיראים יקרים כי אנסיו טעה ישתולו לנוג הח'ק הלווי, הצענו פה הנבאים
ח'ק אנשי מעמד כ"א בשמו הרואיו לו.

רב חגאך רשבכיה פרון צבי הירש אורנשטיין אב"ד דק"ק לכוב והגilio נ"ז
(ראש החבורה פרוצידענט)

רב היישיש מקור קדוש מטבחו מוה'

מרדיי ברז"פ נ"ז

ה' מוה' יהיאל וויסבערג נ"ז

ה' מוה' חיים שלמה פערקזיף נ"ז

ה' מוה' אברהם אבלי פינעלעטס נ"ז

ה' מוה' זברוי ברד"ח נ"ז

ה' מוה' רاؤן מענטש נ"ז

רב הנגיד החרוף מוה'
נהום בורשטיין (ויזע פרודענט)

ה' מוה' יהיאל וויסבערג נ"ז
(גבאי וראשון) *

ה' מוה' ליבש גראדער נ"ז

ה' מוה' ואלף דאנער נ"ז

ה' מוה' מנחם מענדיל
דארכזוויג נ"ז

ה' מוה' מאיר שנאפק נ"ז

) אלך תורות נביא להנגיד השלם מוה' יהיאל וויסבערג נ"ז
אשר קיבל עליו עבודה דCKERUSH להיות בותח ומופיר בהח' חלו
ויעמל ביגעה רבה להוספה חברה החבורה לכל תרד מטה
נס כספו יתן לפעמים להאנשי מעמד בעת אול הכסף מקופת
החברה ואין להם לשלם מועות השבע, גמלחו ד' בטובו.
הנבאים רח'ק אנשי מעמד

ב' ה

שְׁטָאַטּוֹטְעָן

מחכורה קדושה

אַנְשֵׁאַטְעָן

דיעוז שטאטוטען האט פערפאטסט אונזערע אוטויטעט דער
וועלטבעריחט תלמודיסט הגאנן רשבכ"ה מון

יוסף שאול דלאוי נאטאנואהן

אב"ר דקהלהינו זצ"ל

פיר דיא חבורה קדושה אנשי מעמד בשנה חר'ל

דיא אויזאכע ווארום דיא חבורה ענטשאנדרען איזט? דער
גרונד ווארום הגאנן הנ"ל זיא אינט לעבען גערעפען האט? זויר דער
לייזער אין דער פאררעדע זעהן וועלכע אויף רין לשון הקודש
געשריעבען איזט, זויא אינט אויך זאגאנאהן דיה דיא געוועהנגליבע
אומגאננסשפראכע זוישען אונז יודען. (נוו מיט אין פאקסעלעהרים
דייטש פערציערט) דאמיט דיא פאררעדע פיר יעדען צו לעזען
זיין זאלל, וואס וואחרשייניך דער חבורה גוטצען ברינגען ווירד.

STATUTEN

des Vereines

Ansché Mamad

Verlag des Vereines — Druck Ch. Rohatyn
Lemberg 1866.

תכלית החברה הקדושה אנשי מעמד איזוט מאן זאל צעהן
לומדים מופלנים וואס פיחדען אין סאלידען לעבענסואנדעל
ערפפלענען מיט דעם הייזהאלט דאמיט זאלין קענין דעם נאנצין
זאג אין איינגע שטונדרען אין דער נאכט צו ברינגען אין בהטמא
און נאטס ווענן, וווערי מוחשבות זאלין נאר דבוק זיין בהשיות
זאלין לערני מיט פחרום אדרער בע"ב כפי דייא נכאים
וועלין זיא צוטהילען.

דיא נפאים אין דיא ממונין זענין פערפפלכטטעט דיא אנשי
מעמד בעטטענס צו איבערוואכען זיא זאלין זיער פפליכט
עטדריא נאכקאממען אין וועניינגעטען צויזיא מהאל אין דער
זאך צו בעובען דאם בידמאן אונד אקט צו געבען אויב זיא לעדען
אן רמיות :

צוויתענען זענין דיא נבאים אוינט מומונען פערפֿליכטטעט יעדען
ואנטאג צויאםען צו קאמען צום וואחדלע דער חבורה צו
בעראטהען אוינט ניע חברה לײַיט אויפֿגעטען. צוויסטיגק'יטען
אלין דורך אבשטיימונג אדרע עפּי אדמויַר אברִיך געליכטטעט
ויערין, אויך איינעם לאנשׂי מעמד אויפֿגעטען אדרע ענטפֿערנען.
וילע ער ערפֿילטט ניכט זיין פֿליבט וואס איז אויף איזם מועל
אדער פֿיהרט זיך נישט בדרכּ הײַשר קענין זיא נישט אהגע
פארויסקסען של הרב אברִיך.

— ריא אנשי מעמד וינד פערפֿפֿליכטטעט אין ביהם' דחויז לעיד צי דאוינין אין דען נאנצען טאן אונד איניינע שטונדען פאן דעד נאכט צו לערנין. זיין דארפֿין קיון מאהַל נישט פעללען זיין ביהם' אין נישט ויד קריינע כי ת"ח מרבים שלום.

ד מיט אידער קינדר ערמיין זיין לערנין תניך משניות נטרא
ו פוסקים יעדען נאך זיין פאסונגס קראפט אהנע מינדעסטיע
בעיג אונגען.

דאן מיט בע"ב וואס מיזין דען נאנצין טאג פרנסה זיכען מיזין
זיא קובע זיין בייא נאכט אונד שבט וו"ט צו לערנין תורה
שככתב זבע"פ דאן דיעים אדער פוסר ספרים אונגענטגעטלידיך.
יעדר חברהמאן האט דאם רעכט זיין קינד וואס לערנט
בייא אין מלמד צו לאזין פערהערען בייא דיא אנשי מעמד

א תכלית החברורה הוא הנקרה בשם אנשי מעמד הוא לדרים קרן
הتورה ולהדרורה להעמיד עשרה אנשים יראי ד' לומדים מופלני
תורה אשר לא יצא עליהם שם רע מלדותם ויהיו מוחיקים
לקביע שכתם בבית ד' ימים ולילות בהתמדה נדולה. ובתת לחם
לחם חוקם כפי מרבית ביום אשר יעצבו להם הטעונים יהיו
מופנים מלחותר בשוכים וברחובות אחר פרנסתם וטרף ביום
ויהי תורה אומנתם לעשות מלאכת ד' באמונה לשם וلتפארת
ע"ע.

ב רק על פי המטמוני ורגבאים בצירוף הרבה הנאות אבד'ק יצאו
ועל פיהם יבואו ואת אשר יקריבו דוא הקרויש לעמוד בחילל
ד' עברור ולשרות בקדש'. ובידם וירושתם לחטעדים על מעמדם
ואם ימצא ח' או איזה רמיה במלאתכם להסרים ולהעכירים מעכודתם
ולחתת העבודה על רעריהם התובים מהם. וכברט אם ישמע על
אחד מהם שמוועה לא טובה ויושב מצדקתו ויעשה על יהליפתו
באחbor נהי תמורתו קודש' :

ג הנבאים והමמוניים ישימו עין נשנחות על פאו"א מאנשי המעדן
אם הוא ראוי והនון לubbורה הזאת ולאם עומד על משמרתו
באמינה ובאמירות בלי שם רמי. והנבאים יקבעו פעמים
שבוע את הכתם לראות אם יסתופפו בבית אלה ויעמדו על
משמרתם :

ד' המmons ודגבאים יתאספו בכל שבוע למקום ועוד להתייעץ על דברים הכרחיים לטובת הכהורה.

ה הדבר רקשה יכריבו המונחים והגבאים לפניו אדמור"ר הרבה
הנאותן אבד"ק והדבר הקטן ישפטו הם :

ו' אנשי המעד מוחיבים לקבע מקום בברית'ך הנ' לתורה חן
لتפלה ויוננו בתורתך ר' כל היום ופתה שעות בלילה ולפעמים
קדם או ר' הבקה הבעל לפיה העת והזמן ולא יהי נראים בטוויל
בuczot ובטשוקים ולא יהיו בעלי ריב ומזה רק יהיו אהוביכם
ונחמדיכם כי תח' מרבים שלום.

ז הבחורים המתואים לתורת ד' ואין יד אבותם משגת לשלמה
שבר למודם רשות להם לבא לפהמ"ד ללימוד תורה מפיה
ורמה מחווים למד לבאו"א בפי הבנוו הן בתנ"ך חז' במשנה
נمرا ופוסקים עד מקום שידם מנעת אם בקביעת שעורים ואם
דוחשים מה ישאלו להם בדבר ה恳שה יותר מצו להבינם בטומן
טעם ושביל בסבר פנים יפות פלי' שום תשולם שבר אף פ' א

אינוured הילינע חכמים האבען ניעאנט .הקב'ה' האט
הינאי נעשה אין דיא תורה אונד האט דיא וועלט געשאפע-
פערן .דיא הילינע תורה שרייבט (בראשית ברא אלhim)
אונד דאס ווארט ראשית בעדייטעט נור תורה זא וויא מיר פינדען
דאם דער פסוק זאנט ד"כ קנני ראשית דרכו .(דאם הייסט
דער העדר גאט האט דיא תורה זיך צום אינגענטהום גענאטמען
גליך ביא ענטשטעהונג דער וועלט) . — זא זאנען דיא הילינע
חכמים . —

פאן דיעוז ווארטע וועלכע הייר ציטירט וואורדען .אייזט צו
ענטגעטמען דאס דיא נאנצע וועלט זאמט געשעפטע נור דורך דיא
תורה געשאפען זיא . — זאפאלד וויר אונזערע בליכע ווירפערן אויף
פיעלע יאהרוהנדערטער צורייק, אונד דיא געשיכטט פאן אונז יודען
גענוייא אנטשיין, זא ווערדען וויר דאן אין אורטהיל געבען דאס
דיא הילינע ווערטער פין אונזערע חכמים זינד אמת ויציב אונד
בעוועהרען זיך אויף עוינ . — בעטערקען וויר אונזערע ציטט
עפאכע (ציטאבשניטט), צור ציטט וואס וויר זא פיעלע צרות
געלייטטען האבען, דיעוז דונקלע ציטט. דיעוז געוואלטינע שטוטס
וואס אונז בעשיטורטער, זא וויט דאס וויר ניכט אונז גענוואנט
האבען עפאנטליך דיא אנטעסדיינסטע צו פערירכטען (דיה תפלה
צו מהון אדרער אנדערע מצוות), דא וויר האבען מורה געהאפט
פיעללייכט בעגעננין אונז אונזערע טאדטפינידע אונז מיט מארטער
מארטעריטרען ווירדען, זא האבען וויר זיך צו דיעוז בעיטערן
ציטט אויף דיא תורה, געשצט דיא הילינע תורה וויר דיא
ליך-זילע אונז דעם דונקלען וועג צו ציגען, וויר דיא שטיטצע
וואס וויר זיך אוית איזה געשטייצט האבען: זעלבסטפערשטענידליך
אויזט עס. דאס דאס געווועהניליכע פאלק האט זיך זעלבסטט ניכט
לייטען קענען, וואר דאס אינע השנחה פרטיט. דאס דיא "השנחה"
האט אונז בעגליקט מיט האכגעביבילדערט מעגענער וועלכע מיט

איך תורה אונד קענמניס אין דער גאנצען וועלט זיך איז נאהטער
פערשאפט האבען, דיעוז נראסטע חכמים זינד אנד דער שטיטצע גע-
שטאנדין האבען דיא יודע געפיהרט אין דיעזר שטירמיישען ציטט.
דייעוז גראבע מעגענער ווארטען דיא שיפסקאפיקעהנע וועלכע אס
רודער שטאנדען אום דיא יודען וועלכע דאמאלט איזע
פערלארענע שיפפע ווארטען צום בארטען צו ברינגען. דאמיט
דער נראסטע שטראם זיא ניכט פערשלינגעט מיט זינע שטרעההמ-
פלאטען, אונד מיט וואס האבען דיא נראסטע מעגענער געפיהרט
דאם פאלט ישראל? — מיט וואס האבען דיא חכמים דעם שנוד
דער רעליגיאן פעסטנעעהאלטען? זיא האבען זיא גענאממען איז
היילימיטעל אין דיעוז עריטטטען ציטט? ניכט מיט ואלבע
ויססענשאפטען וועלכע זיך אנדערע פעלקער בעשפטינגען,
האבען דיא חכמים הערגעשטעלט דעם דת אונד דיא אמונה! הס
מלחוכיר! זאנדרען מיט דער גורה חזהורה וואס דורך דער
תורה איזט דיא וועלט גאנרידעם ווארדען, האבען זיא דעם
רת פעסטנעשטעלט, אין איך האבען דיא חכמים געפונדערן
דאם לעבען דער נאציאן (הייסט דאס פאלק) אין דער תורה איזט
דאם גליקט. דיא נראסטע מעגענער האבען דאן געבלידערט ישיבות. מיט
תלמידים צו לרנין. מיט דיעוז ישיבות האבען זיא איזע נראסטע
בעשפטינונג דען פערשטעדיגען שלערן געניעבען דאמיט זיא
זיך. דעם פערשטיינד דורך פלאפ אוינט דעם תלמוד (דיה אויף איזע
העהערע ארט גمرا מיט תוספות צו לרנין) צו שערטפין . איזק
האבען זיא פארטערען אין .רביראנדיה (דיה אין מדרשים) געהא-
טען, דא ואלבע פארטערען ברינגען אונערקענונג אונד דער השנחה
פרטיט. ברינגען זיעס האפונגונג אין דער צוקונפט, מאן זיעט
פאן דיא דברי אנדה העראים דאס בטחן אין השיט'ת איז
נראסטע היילימיטעל זיא פיער בעטרייעבטע געמייטהער. — איזק
איס אלטערתהום נאך וויא דאס "בית שני" געשטאנדען זיא
באלד פאר דעם חורבן. וואר דיא נראסטע ישיבה פאן דעם תנא
רבי יהנן בן זכאי וואס מאן איבער איהם איס תלמור שפריכט

ח וכן כל מבקש ד' מהטרודים במלאותם וטחורים לטען ומציאו
טרף ביהם. ויתנדכו לקבוץ עת בבחורך. חילקו לפותת ונדרש
לודם בתורה שכבתכ ושביע' ובאנדות ומדרשים ורונים השיכים
לדבר בעתו במו הלבות חן בחזון ספרדי וראם באדבה רבה וביחוד
בשבות ויתכל שום תשולם גמול :

ט לכל אחד מאנשי החבורה ורשות נתונה להעמד את בני
שלומד אצל מלמד בשלה, על פור החבונה לפני אחד מאנשי
מעמד פעמים בכל זמן לדעת אם ראה סיטן טוב כלמותו, אבל
רק בעת ישודה פניוים מהחוב המוטל עליהם.

י אם חלה אחד מאנשי החבורה ח' וודיעע לאנשי מעמד
מחובים להתפלל עבורי באמידת תחלים שיחזור לאיתנו
ומוכרים שנים מאנשי מעמד לבקרו.

יא בכל אחד עשר חדש אמרו קרייש ומשנותו למלה נ' בחדש
עבור נשמה הנדרה. ויזיריו הנשמה בתפלת אל מלא רחמים
בימים קדושים.

יב בכל יות' שמובירין נשמות זיברו אנשי מעמד נשמות מתי
החברה.

זאת תורה כל האנשים והנשים השיכים למחברת הקודש.
יג אם ימות ח' אחד מאנשי החבורה אישר הרבה להנديل
חסרו עס החבורה חן בפואר סך מסויים בעורו בחיים חיותו
או לאחר מותו. או התאמץ בשאר חזיקות והתאמצות לטובה
החברה או יתיעצ'ו הנגנים והמנינים לעשות לו כבוד יותר במותיו
או להזכיר נשמו חן בעת פטירתו חן לדורות ומה שניגרו
מחובים אושי מעמד למלאות.

יד בכל שנה ושנה ביום הי'צ' למדנו הא'ם - שניות ויאמרו קרייש
בשלשה תפנות. וידליך נר מטמות החבורה עבד נשמות.

טו בבחורך יהיו כל נשמות הנפטרים ויום פתירותם חרותם עלי
לוח זכרון למן דעת יום הי'צ' וח' נ' ב'ט.

טו עשרה אנשי מעמד מחובים ללוות את הנפטר מאנשי
החברה ר'ל. ועל השמש להזרע לאנשי מעמד פטרתו,
למען יידעו לעשות לו בכור במותו. נס בכל ימי השכעה מחובים
אנשי מעמד להתפלל במקום הנפטר ולא כולם רק על מי שייעלה
עליו הנורל.

צוניא מأهل אין ומ' זיא האבען אבער דאס רעכט איהם אין
צ'יט דאוז צו בעשטו טמפני.

ח א' איינער פאן אונשי החבורה וועט ר'ל קראנק זיערין ואל
ער דאס מעלהען לאנשי מעמד אין זיא צוין תחלים זאנן
אין מתפלל זיין ער זאל באולד וויעזר געגעזן זעערין אין צוניא
מאנשי מעטה מזון איהם מבקה זיין.

ט א' אין חביבה מאן וועט ר'ל נער ווערין אין טען ווירד
איהם פיהרען פאר דעם בוחמד מזון אלע אונשי מעמד
ארוסים נין פאן דעם בוחמד אין איהם לאין מאין אמר'.

י דיא אנשי מעמד דאין צו אונן יא חדשים קריש אנדר צו
לערניין משניות י'ב חדשים.

יא צו דער יא'צ מו מאן אין צינדען אין לאטפ אין בוחמד פאן
חברה געלד אין איינער מאנשי מעמד זאל קריש זאנן אין
משניות לערניין.

וב' יעדען יולט וואס מאן איז מופיר נשמות זאלין אנשי מעמד
מופיר זיין דיא נפטרים מהחבורה :

יג' דיעען אלע רעכט האבען ואוואל מענען אלס פריען וואס
זענן נאר ניבט שאלדין דער פעראיינטקהסע וועדר וואין
געלד נאר אנדר ערדת התחיות :

יד' אין העדרערם רעכט קאן ערלאגען איינער וואס ווירד בים
לעבען אדר עאך דעם טאדע אין עטער אונדער פער
דעם פעראיין פערמאבען אדר וואס ווירד זיך אנדער פער
דיענסטט דורך ואחלט עדתני ליסטונגען בי'א דער חברה
ערווערבען, דאץ' האבען דיא נבאים אונד נמנום דאס רעכט צו
בעשטיינע זיא דאס צו פערגעטלען.

טו נאך דער שבעה מו דער געדר אינגענשידבען ווירין אין לה
ופרין עולם איז ביהם דאמיט מאן זאל וויסען דיא יא'צ
אין דג' ברנל :

טו איז איז פנקס זאלין דיא נפטרים אונד דער טאדערסטאג
פערצייבגעט ווערדען איז איז בעשלאלסגען ערענבעצעיגונג
(כפי פינקש י'ד) זאל איז פנקס נאטורט ווערדען לוכר עולם יהה צדיק: